

Handläggare: Dejan Stankovic
Telefon: 08-508 01 590

Till
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Förslag till utökade riktlinjer för tobakstillsynen

Förslag till beslut

1. Tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen
2. Omedelbar justering

Olle Johnselius
stadsdelsdirektör

Susanne Tengberg
verksamhetsområdeschef

Sammanfattning

Riksdagen beslutade 2005 om ändringar i tobakslagen (TL) som motiverade en revidering av gällande riktlinjer för tobakstillsynen under år 2006. Förändringarna innebar bl.a. ett förtydligande vad gäller möjligheten att meddela sanktioner med stöd av tobakslagen. Socialtjänstnämnden har den 31 januari 2008 godkänt ett förslag till utökade riktlinjer för tobakstillsynen i Stockholm. Förvaltningen är positiv till de föreslagna utökade riktlinjerna, vilka kan utgöra ett bra stöd i handläggningen av tillsynsärenden.

Bilaga: Socialtjänstförvaltningens tjänsteutlåtande 2008-01-31

Bakgrund

Tillsynen över försäljningsställen som säljer folköl och tobak flyttades den 1 januari 2002 respektive den 1 januari 2003 från socialtjänstnämnden till stadsdelsnämnderna. I samband med detta antogs riktlinjer för folköls- och tobakstillsynen. Riksdagen beslutade i maj 2005 om ändringar i tobakslagen (TL), vilka innebar skärpta regler för marknadsföring av tobak, bättre kontroll för att minderåriga inte ska kunna köpa tobaksvaror samt ett förebyggande arbete för att förhindra att människor börjar röka. Rökningen är idag den största enskilda orsaken till för tidiga dödsfall. Med anledning av de nya bestämmelserna i tobakslagen fattade kommunfullmäktige beslut om reviderade riktlinjer den 4 september 2006, vilka bl.a. innebar ett förtydligande vad gäller möjligheten att meddela sanktioner med stöd av tobakslagen.

Socialtjänstnämnden har den 31 januari 2008 godkänt ett förslag till utökade riktlinjer för tobakstillsynen i Stockholm. Kommunstyrelsen har sänt socialtjänstförvaltningens förslag på remiss till samtliga stadsdelsnämnder för yttrande.

Ärendet

Ansvar för folköl- och tobakstillsynen i Stockholm ligger idag på stadsdelsnämnderna medan socialtjänstnämnden svarar för samordning, information, utbildning, konsultativt stöd samt bransch- och myndighetssamverkan. Stadsdelsnämnderna tar ut en tillsynsavgift. Näringsidkarna ska anmäla försäljning av tobaksvaror till stadsdelsnämnden och det är stadsdelsnämndens ansvar att upprätthålla förbudet att sälja tobaksvaror till den som är under 18 år. Enligt tobakslagen ska tillsynen i första hand vara inriktad på att ge information om och rådgivning i tobakslagens bestämmelser. En näringsidkare måste, enligt tobakslagen, lämna de uppgifter som behövs för att kommunen ska kunna fullgöra sin tillsynsskyldighet. Om detta inte sker kan vite utdömas. Vidare har möjligheten till marknadsföring av tobaksvaror kraftigt begränsats och är i huvudsak förbjuden. Av förarbetena till tobakslagen framgår att förelägganden och viten ska användas först sedan försök att få en frivillig rättelse till stånd har misslyckats eller om det är uppenbart att rättelse inte kommer att ske.

I STAN - programmet (Stockholms Tobaks-, Alkohol- och Narkotikapolitiska program) framgår att ambitionsnivån för tillsynsarbetet ska vara att besöka varje försäljningsställe minst en gång per år. Utöver detta bör årliga inköpsstudier av tobak genomföras.

I Stockholm har inga förelägganden om vite eller förbud meddelats, vilket devis kan bero på att stadens riktlinjer för tillsynsarbetet inte varit tydliga nog. Socialtjänstförvaltningen ser därför ett behov av att utöka och komplettera riktlinjerna för när ett tillsynsärende ska inledas och hur sanktioner bör användas. Utökade riktlinjer skulle, enligt socialförvaltningen, leda till att stadsdelarna arbetar med tillsynen på ett mer likartat sätt och att grunderna därmed i högre utsträckning är gemensamma.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen stödjer socialtjänstförvaltningens strävan att förbättra folköls- och tobakstillsynen i Stockholms stad. Förvaltningen är positiv till att riktlinjerna utökas, blir konkreta och tydligare i samband med handläggning av tillsynsärenden. Förvaltningen delar socialtjänstförvaltningens uppfattning om att det inte går att ange i detalj hur varje beslut ska fattas, men att riktlinjerna ska kunna ge god vägledning i aktuella tillsynsärenden.

Förvaltningens intentioner är att stödja de lokala handlarna och se till att de har genomarbetade egentillsynsprogram samt att vid behov informera och ge råd om tobakslagens bestämmelser. Om det visar sig att en näringsidkare inte följer lagen kan det bli aktuellt att påbörja ett tillsynsärende. Tillsynsärendet kan leda till ett föreläggande som, om det inte följs, kan leda till ett förbud med vite. Socialtjänstförvaltningens förslag till utökade riktlinjer skulle i dessa fall utgöra ett gott stöd.

Med ovanstående synpunkter tillstyrker Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning förslaget på utökade riktlinjer för tobakstillsynen.
